

Fokprogramma

Haflinger Pferdezuchtverband Tirol Nederlands Haflinger Paarden Stamboek

Inhoudsopgave

1. Algemeen
2. Populatie en fokgebied
 - 2.1. Aantal vereiste voorgaande generaties
3. Fokdoel
 - 3.1. Voorouders
 - 3.2. Raskenmerken
 - 3.2.1. Uiterlijke kenmerken
 - 3.2.2. Innerlijke eigenschappen / gezondheid
 - 3.2.3. Ongewenste gezondheidsproblemen
 - 3.3. Prestatiefokkerij
 - 3.4. Voornaamste richtingen voor het gebruik (hoofdfokdoel)
4. Fokmethode
5. Stamboekregelgeving
 - 5.1. Onderverdeling van het Stamboek
 - 5.2. Fokboek voor hengsten (Hengstboek)
 - 5.2.1. Grondboek
 - 5.2.1.1. Grondboek Algemeen (GA)
 - 5.2.1.2. Testhengstboek (TH)
 - 5.2.2. Hoofdhengstboek (HHB)
 - 5.3. Fokboek voor merries (Merrieboek)
 - 5.3.1. Grondboek
 - 5.3.1.1. Grondboek Algemeen (GA)
 - 5.3.1.2. Grondboek I (GI)
 - 5.3.2. Hoofdmerrieboek (HSB)
 - 5.4. Inschrijving van paarden uit andere fokpopulaties
 - 5.5. Identificering en kenmerken
 - 5.5.1. Registratie
 - 5.5.2. Levensnummer
 - 5.5.3. Naam bij inschrijving
 - 5.6. Systeem van de registratie
 - 5.7. Systeem voor meldingen en registratie
 - 5.7.1. Geboortemelding veulen
 - 5.7.2. Dekbewijzen
 - 5.7.3. Dekformulieren bij inseminatie
 - 5.7.4. Overschrijving
 - 5.7.5. Melding van overlijden
 - 5.8. Controle, vaststellen identiteit d.m.v. controle afstamming

5.8.1. Controle geloofwaardigheid

5.8.2. Controle afstamming

6. Leistungsprüfung - verrichtingsproef

6.1. Belangrijkste prestatiecriteria

6.1.1. Het exterieur

6.1.1.1. Methode

6.1.1.2. Geselecteerde diergroepen

6.1.2. Aanleg voor rijden onder het zadel en aangespannen

6.1.2.1. Methode

6.1.2.2. Beoordelingscriteria

6.1.2.3. Geselecteerde diergroepen

6.1.2.4. Totstandkoming van de uitslag

6.2. Verdere prestatiecriteria

7. Het gebruik in de fokkerij van geselecteerde dieren

8. Controle op de resultaten

1. Algemeen

Dit fokprogramma is gebaseerd op het stamboekregister over de oorsprong van het ras "Haflinger".

Het Haflinger Pferdezuchtverband Tirol, gevestigd in A-6341 Ebbs, Schlossallee 31, is de organisatie, die in de zin van besluit 92/353/EWG van 11 juni 1992, het stamboekregister over de oorsprong van het ras "Haflinger" voert.

2. Populatie en fokgebied

Het fokgebied omvat de Oostenrijkse provincies Tirol, Vorarlberg en Salzburg. In 16 aangesloten verenigingen zijn ca. 800 leden (fokbedrijven) en 180 jonge fokkers georganiseerd.

In het voorjaar van 2014 werd in het kader van een buitengewone Algemene Vergadering besloten tot uitbreiding van het werkgebied naar het gebied van de gehele Europese Unie. Er is een verbinding op fokkerijgebied met alle zusterstamboeken.

2.1 Aantal vereiste voorgaande generaties

In het stamboekregister van het ras "Haflinger" van het Haflinger Pferdezuchtverband Tirol, zijn bij mannelijke en vrouwelijke dieren tenminste 6 generaties voorouders vereist.

3. Fokdoel

In het kader van het in de Wet op de Dierhouderij vastgestelde doel voor het in stand houden en verbeteren van de paardenfokkerij, met de bedoeling, de kwaliteit en de economische levensvatbaarheid van de fokproducten te verhogen, streeft het Haflinger Pferdezuchtverband Tirol het volgende fokdoel na:

3.1. Voorouders

Herkomst: uit inheemse kleine paarden en de oosterse halfbloed 133 El'Bedavi XXII (1868), met de hengst 249 Folie (1874) als grondlegger van het Haflinger ras.

De hengstenlijnen gaan terug tot de hengst 249 Folie 1874 en daarmee tot de grondleggers van de lijnen A – Anselmo (1926), B – Bolzano (1915), M – Massimo (1927), N – Nibbio (1920), S – Stelvio (1923), St – Student (1927) en W – Willi (1921).

3.2. Raskenmerken

Gestreefd wordt naar een Haflinger met veel uitdrukking, veelzijdig inzetbaar, rijtypisch, edel, goedmoedig, sober en werkwilleg, met een goed karakter, die voor alle soorten rij- en mendoeleinden voor kinderen en volwassenen inzetbaar is.

Hij kan ook als trek- of werkpaard worden ingezet.

3.2.1. Uiterlijke kenmerken

Kleur en aftekeningen

Grondkleuren – alle voskleuren, van lichte vos tot koolvos. De kleur moet vol en helder zijn, stekelhaar, edelvlekken en aalstreep zijn ongewenst. Hoofdaftekeningen zijn toegestaan, beenaftekeningen zijn ongewenst. Lichte of witte manen en staart zijn gewenst, licht rode manen en staart worden getolereerd, rode, grijsgemêleerde tot grijze manen en staart zijn ongewenst.

Maat:		Merrie:	Hengst:
Ideaalmaat	Stokmaat-schofthoogte	143 - 149 cm	144 - 152 cm
Ideaalmaat	Pijpomvang	18 - 19 cm	18,5 - 20,5 cm

Lichaamsbouw:

Gewenst is een harmonische lichaamsbouw, die geschikt is voor een universeel inzetbaar vrijetijdspaard.

- Hoofd: Edel hoofd met een groot oog, een licht concave neuslijn en een goede kaakvrijheid
- Hals: Een goed gevormde hals, voldoende lang, met een lichte nek
- Voorhand: Een goedbespierde, lange, schuine schouder met een goed ontwikkelde schoft en voldoende breed in de borst
- Middenhand: Voldoende lange en diepe middenhand, met een strakke, maar elastische rug, met een goede overgang naar voor- en achterhand, met een ovale werving van de ribben en een voldoende lange achterrib
- Achterhand: Een goed gevormd, gespierd, voldoende lang, niet te breed en te sterk gespleten kruis
- Fundament: Een stabiel, correct, droog fundament, met duidelijk geprononceerde gewrichten en sterke hoeven
- Gangen: Een ruime, regelmatige stap, een energieke, krachtige, elastische draf, opwaarts gericht, goed gesprongen galop, gepaard aan tactzuiverheid, ruimte in de beweging en correctheid.

3.2.2. Innerlijke eigenschappen / gezondheid

Gewenst is een paard, dat gezond is, vruchtbaar, onverstoortbaar, goedmoedig, robuust, veelzijdig inzetbaar, werkwilleg en dat voor alle vormen van gebruik geschikt is.

In het bijzonder geldt dit voor inzet op het terrein van sportieve vrijetijdsbesteding.

3.2.3. Ongewenste gezondheidsgebreken

Hieronder vallen:

- a) Navelbreuk of gaatje in de buikwand
- b) Kaakafwijkingen: papegaaien- of karperbek
- c) Erfelijke ontwrichting van het kniegewricht (losse knie)
- d) Aangeboren niet-ingedaalde testikels (klophengst)
- e) Aangeboren hoefafwijkingen, ongelijke hoeven, platte hoeven en bokhoeven
- f) Zomereczeem
- g) Maanblindheid
- h) Cornage
- i) Sarcoiden (huidtumoren)

3.3. Prestatiefokkerij

Bij het Haflingerras wordt aan prestatiefokkerij gedaan.

3.4. Belangrijkste gebruiksdoeleinden

Een belangrijk oogmerk voor de fokkerij is het gebruik in het rijden en mennen.

4. Fokmethode

Het fokdoel wordt uitsluitend door raszuivere fokkerij en selectie bereikt.

In het stamboek van het Haflinger Pferdezuchtverband Tirol worden 6 generaties voorouders meegenomen. Paarden van het ras Haflinger mogen maximaal 1,56 % toegevoegd Arabisch bloed hebben. Het percentage Arabisch bloed moet vermeld worden achter de naam, op 2 cijfers achter de komma afgerond.

Als selectie criterium wordt gekeken naar prestaties van de voorouders, gezondheidskenmerken, evenals uiterlijke eigenschappen en de aanleg tot het leveren van prestaties.

5. Stamboekregelgeving

5.1. Onderverdeling van het Stamboek:

In het Stamboek worden de volgende afdelingen onderscheiden:

Het Hoofd fokboek is conform het volgende schema onderverdeeld:

Hengsten: Grondboek (G) Grondboek Algemeen (GA) Testhengstboek (TH) Hoofdhengstboek (HHB)	Merries: Grondboek(G) Grondboek Algemeen (GA) Grondboek I (GI) Hoofdmerrieboek (HSB)
--	---

Er wordt geen hulpboek bijgehouden.

In de verschillende afdelingen van het Stamboek worden alleen paarden ingeschreven, die aan de desbetreffende eisen voldoen. De inschrijving in een afdeling van het stamboek wordt in het paspoort vermeld.

5.2. Fokboek voor hengsten (Hengstboek)

De hoofdafdeling is onderverdeeld in Grondboek en in Hoofdhengstboek, waarbij het Grondboek weer in Grondboek Algemeen en in Testhengstboek verdeeld is.

5.2.1. Grondboek

5.2.1.1. Grondboek Algemeen (GA)

Ingeschreven worden alle mannelijke dieren, waarvan de ouders in de hoofdafdeling van een stamboek van het ras Haflinger zijn ingeschreven en die niet voldoen aan de criteria voor de inschrijving in het Testhengstboek of het Hoofdhengstboek.

5.2.1.2. Testhengstboek (TH)

Ingeschreven worden alle hengsten, waarvan de ouders in de hoofdafdeling van een stamboek van het ras Haflinger zijn ingeschreven en aan de volgende criteria voldoen:

- a) vrij van ongewenste gebreken betreffende de gezondheid en
- b) die zelf bij de exterieur beoordeling op een leeftijd van tenminste 2,5 jaar overeenkomstig het beoordelingssysteem, een totaalscore van 7,50 behaald hebben en
- c) die op alle beoordeelde onderdelen tenminste het cijfer 6,0 behaald hebben.

5.2.2. Hoofdhengstboek (HHB)

Ingeschreven worden driejarige en oudere hengsten, die aan de volgende criteria voldoen:

- a) waarvan de ouders in het Hoofdfofboek van het Stamboek zijn ingeschreven en
- b) vrij van ongewenste gebreken betreffende de gezondheid zijn en
- c) die zelf bij de exterieur beoordeling op een leeftijd van tenminste 2,5 jaar overeenkomstig het beoordelingssysteem, een totaalscore van 7,50 behaald hebben en
- d) die op alle beoordeelde onderdelen tenminste het cijfer 6,0 behaald hebben en
- e) die bij de beoordeling van de prestatieaanleg een Hengstleistungsprüfung (HLP) op station hebben afgelegd op een leeftijd van tenminste 3 jaar en daarbij op geen enkel onderdeel een cijfer lager dan een 5,0 hebben gescoord, en een totaalcijfer van 6,5 of 70 indexpunten hebben behaald.

5.3. Fokboek voor merries (Merrieboek)

De hoofdafdeling is in Grondboek en in Hoofdmerrieboek onderverdeeld, waarbij het Grondboek weer in het Grondboek Algemeen en in het Grondboek I verdeeld wordt.

5.3.1. Grondboek

5.3.1.1. Grondboek Algemeen (GA)

Ingeschreven worden alle vrouwelijke dieren, waarvan de ouders in de hoofdafdeling van een Stamboek van het ras Haflinger raszuiver zijn ingeschreven en die niet voldoen aan de criteria voor inschrijving in het Grondboek I en in het Hoofdmerrieboek.

5.3.1.2. Grondboek I (GI)

Ingeschreven worden alle vrouwelijke dieren, waarvan de ouders in de hoofdafdeling van een Stamboek van het ras Haflinger zijn ingeschreven en voldoen aan de volgende criteria:

- a) die vrij van ongewenste gebreken betreffende de gezondheid zijn en
- b) die zelf bij een exterieurbeoordeling zijn voorgesteld.

5.3.2. Hoofdmerrieboek (HSB)

Ingeschreven worden merries, waarvan de ouders in de hoofdafdeling van het Stamboek zijn ingeschreven en aan de volgende criteria voldoen:

- a) die vrij van ongewenste gebreken betreffende de gezondheid zijn en
- b) die bij de exterieurbeoordeling op een leeftijd van minstens 3 jaar, overeenkomstig het beoordelingssysteem een score behaald hebben van 7,00, waarbij op geen enkel onderdeel lager dan een 5,0 is gescoord,
- c) bij het afleggen van een verrichtingsproef (LP) moeten merries aan de vastgestelde eisen voldoen.

5.4. Inschrijving van paarden uit andere fokpopulaties

Paarden van het ras Haflinger uit andere fokpopulaties worden overeenkomstig de voor hen geldende eisen in de desbetreffende afdeling van het Stamboek ingeschreven. Wanneer de prestatie-eisen niet vergelijkbaar zijn, komen deze paarden in het bij het geslacht horende Grondboek totdat ze bij de eerstvolgende gelegenheid worden voorgesteld ter controle of bewijs.

Bij de overname van fokdieren, die tot dusver in het Fokboek van een ander Stamboek waren ingeschreven of geregistreerd, moeten deze onder hun huidige naam worden ingeschreven. Paarden van het ras Haflinger uit andere lidstaten; landen, waarmee een verdrag bestaat of niet-EU landen, behouden hun paardenpaspoort en hun levensnummer, als deze voldoen aan het systeem van UELN.

5.5. Identificering en kenmerken

De identificering van fokdieren van het ras Haflinger, die in het Fokboek ingeschreven worden, wordt uitgevoerd door de Fokleider, door medewerkers die daarvoor opdracht hebben ontvangen en door functionarissen van het Stamboek, overeenkomstig de regels van het EU-recht en de Identificerings- en registratieverordening 2009.

De fokdieren worden door middel van transponders gekenmerkt. Deze wordt tussen nek en schouder in het midden van de hals, parenteraal geïmplanteerd. Een sticker met barcode wordt in het paspoort geplakt. De plaats van de implantatie hoeft niet in het paardenpaspoort te worden vermeld, omdat de plek als norm is aangegeven. Een alternatieve identificatie is niet mogelijk. Bij paarden die uit andere fokgebieden komen en niet beschikken over een transponder, moet alsnog implantatie plaatsvinden.

5.5.1. Registratie

De registratie vindt plaats door functionarissen van het Stamboek door middel van bepalen van het geslacht en de beschrijving van kleur en aftekening (beschrijven en schets).

5.5.2. Levensnummer

Elk paard ontvangt uiterlijk bij de opname in het Fokboek, veulens bij de registratie van de geboorte, een levensnummer volgens het UELN-systeem (Universal Equine Life Number). Het levensnummer bestaat uit 15 posities en is alfanumeriek.

De eerste drie posities geven het land van herkomst weer (040 voor Oostenrijk), waarin aan het paard voor het eerst een levensnummer werd toegekend.

De volgende drie posities geven de fokvereniging weer, waarbij het betreffende paard voor het eerst werd ingeschreven en actief geïdentificeerd. Bij het Haflinger Pferdezuchtverband Tirol is dit nummer 003.

De volgende twee posities geven het Bundesland en het ras weer (8 voor Tirol en 2 voor het ras Haflinger).

De volgende vijf posities (9-13) geven het opvolgende registratienummer weer binnen de fokvereniging.

De laatste twee posities (14 en 15) van het levensnummer staan voor het geboortjaar. Het internationale levensnummer wordt niet gewijzigd en blijft, ook bij wisseling van het paard naar een ander, of uit een ander Fokboek.

5.5.3. Naam bij inschrijving

De naam, gegeven bij inschrijving in het Fokboek, blijft het leven lang. De naam van vrouwelijke fokdieren begint met de eerste letter van de moeder, de naam van mannelijke fokdieren begint met de eerste letter van de vader. Bij ST met de beide eerste letters, overeenkomstig de 7 bloedlijnen met de letters A, B, M, N, S, ST, W.

Bij het Haflinger Pferdezuchtverband Tirol wordt, als bijzonderheid, bij dieren die in het Hoofdhengstboek, c.q. Hoofdmerrieboek ingeschreven zijn, de naam aangevuld met het Stamboeknummer.

Dit wordt bij de Hengstenkeuring respectievelijk bij de Stamboekopname toegekend en met de naam van de merrie resp. van de hengst vermeld.

Bij hengsten die op de keuring van het Tiroler stamboek gekeurd worden, wordt aan het nummer nog de aanduiding liz. toegevoegd. Achter het volgnummer wordt, na een schuine streep, de letter T voor het Hoofdhengstboek in Tirol vermeld.

Bij merries in het Hoofdmerrieboek wordt eveneens het stamboeknummer met een schuine streep en de letter T voor de naam van de merrie geplaatst. Bij merries, die bij de exterieurbeoordeling het cijfer 7,9 of meer behalen en de verrichtingsproef met een positief resultaat hebben afgelegd, komt bij het stamboeknummer nog de letter E (voor Elitemerrie).

Alle in het Hoofdmerrieboek ingeschreven merries met een succesvol afgelegde verrichtingsproef krijgen een L voor het nummer, en alle predicaatfokmerries die zich door hun nakomelingen onderscheiden een P. Gebruik van gelijke namen moet vermeden worden, om verwisselingen te voorkomen. Hiervoor worden de namen bij de aanmelding na de geboorte vergeleken en bij gelijke namen wordt de fokker verzocht een alternatieve naam te gebruiken die nog niet voorkomt.

5.6. Systeem van de registratie

Het Fokboek, dat bij het Haflinger Pferdezuchtverband Tirol elektronisch wordt bijgehouden, moet van elk ingeschreven paard tenminste de volgende gegevens bevatten:

Stamgegevens van het dier:

1. Soort en inhoud van de kenmerken
2. Naam van het dier
3. Levensnummer en stamboeknummer
4. Ras
5. Geboortedatum en geboorteplaats
6. Geslacht, kleur en aftekeningen
7. Digitale foto van het hoofd, indien beschikbaar
8. Naam en adres van de fokker
9. Naam en adres van de houder en verblijfplaats
10. Inschrijf- en uitschrijfdatum en voor zover bekend de reden van uitschrijving

Afstammingsgegevens:

1. Ouders met kleur en levensnummers
2. Zes (6) generaties voorouders

Overige gegevens:

1. Omschrijving van de afdeling van het Fokboek
2. Uitslagen van de afstammingscontrole

3. Beoordelingen van het exterieur
4. Resultaten van verrichtingsproeven
5. Uitslagen van de waardering van de fokwaarde met bewijzen, indien voorhanden
6. Dekdatum of datum van inseminatie met vermelding van het vaderdier, of donordier
7. Nakomelingen, die in het fokgebied van het Haflinger Pferdezuchtverband Tirol geregistreerd zijn met vermelding van levensnummer en geboortedatum
 - bij hengsten ingeschreven zonen en dochters
 - bij merries alle nakomelingen
8. Resultaten van keuringen en primering, evenals resultaten van wedstrijden
9. Vermelding van geboorte van tweelingen
10. Vastgestelde gezondheids- en vruchtbaarheidsproblemen
11. Kunstmatige ingrepen
12. Het DNA-type van de genetische ouders
13. Eventuele uitgifte van duplicaten van documenten
14. Alle wijzigingen naar aanleiding van latere controles, met datum
15. Datum van uitgifte en de ontvanger van paspoorten en verklaringen m.b.t. de fokkerij

De stamboekhouding vindt plaats onder toezicht van de fokleider, die hiervoor gebruik maakt van het kantoor van het Stamboek en apparatuur voor gegevensverwerking.

Om te voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van de dierhouderij, moet het Stamboek van elk ingeschreven paard de hierboven aangegeven informatie bevatten.

Alle bewijsstukken en inschrijvingen moeten, bij aanwezigheid van nakomelingen van het betreffende paard, bewaard worden ten behoeve van beoordeling van volgende generaties.

5.7. Systeem voor meldingen en registratie

De eigenaar van het paard moet schriftelijk of via elektronische weg de gegevens aanleveren welke van belang zijn voor de fokkerij. De Fokorganisatie moet er voor zorgen dat de gegevens zo snel mogelijk, echter uiterlijk 6 maanden na de betreffende gebeurtenis, in het Fokboek ingeschreven zijn.

5.7.1. Geboortemelding veulen

De eigenaar van de merrie meldt na het veulenen de geboorte van het veulen, met de bijbehorende gegevens, binnen een maand bij het Stamboek.

Brengt de merrie geen veulen ter wereld of sterft het veulen kort na de geboorte, dan moet eveneens het geboortebericht worden ingevuld met opgave van de reden, en bij het Stamboek worden aangeleverd. Dit geldt ook voor doodgeboren veulens of gestorven merries. Het geboortebericht moet tenminste bevatten:

- a) Geboortedatum en geboorteplaats
- b) Geslacht
- c) Naam van het veulen (optioneel)
- d) Naam en nummer van de moeder van het veulen
- e) Naam en nummer van de vader
- f) Naam en adres van de eigenaar van de merrie- en van het veulen
- g) Indien van toepassing vermelding van doodgeboorte of overlijden kort na de geboorte
- h) Tweelinggeboorte
- i) Handtekening van de eigenaar van de merrie

5.7.2. Dekbewijzen

Het dekbewijs wordt na de dekking door de hengstenhouder (leider van het dekstation) ingevuld en voorzien van zijn handtekening. Het dekbewijs moet tenminste bevatten:

- a) Dekstation (houder van het vaderdier)
- b) Plaats van de dekking
- c) Naam en nummer van de hengst
- d) Naam en nummer van de merrie
- e) Alle dekdata (dekdatum en hoeveelste dekking na het laatst geboren veulen)
- f) Naam en adres van de eigenaar van de merrie
- g) Stempel van de Fokvereniging en handtekening van de fokleider om het dekbewijs te overleggen buiten het gebied van de Vereniging, of bij een andere Fokorganisatie.

De hengsthouder bewaart steeds een exemplaar van het dekbewijs en stuurt dit zo spoedig mogelijk, uiterlijk na het einde van het dekseizoen, naar het kantoor van het Stamboek (sluitingsdatum 30 juni).

5.7.3. Dekformulieren na inseminatie

Bij kunstmatige inseminatie moet meteen na de inseminatie door de inseminator een dekformulier worden ingevuld. Het dekformulier moet tenminste bevatten:

- a) Gegevens van het donordier (ras, naam, UELN-nummer)
- b) Gegevens van het geïnsemineerde paard (ras, naam, UELN-nummer)
- c) Bedrijf van de houder (naam, adres, bedrijfsnummer)
- d) Datum van inseminatie
- e) Chargenummer (indien aanwezig)
- f) Gegevens van de inseminator

5.7.4. Overschrijving

De verkoper is verplicht de verkoop binnen 1 week aan het Stamboek te melden. De melding moet tenminste bevatten:

- a) Gegevens van het paard
- b) Datum van de verkoop
- c) Gegevens van de verkopende partij
- d) Gegevens van de nieuwe eigenaar
- e) Handtekening van de verkoper

5.7.5. Melding van overlijden

De paardenhouder is verplicht het overlijden van een paard binnen 4 maanden aan het Stamboek te melden. De melding moet tenminste bevatten:

- a) Gegevens van het paard
- b) Datum van het overlijden
- c) Oorzaak van het overlijden
- d) Gegevens van de fokker

5.8. Controle, vaststellen identiteit d.m.v. controle afstamming

5.8.1. Controle geloofwaardigheid

Alle gegevens worden voor de inschrijving door het Stamboek op volledigheid en geloofwaardigheid gecontroleerd. Bij onvolledige gegevens op het dekbewijs of inseminatieformulier, evenals op het geboorteb Bericht, wordt opdracht gegeven voor een

controle van de afstamming.

In het elektronisch bijgehouden Stamboekregister worden de dek- en geboortegegevens automatisch gecontroleerd. Bij het invoeren van gegevens volgt een foutmelding bij een dubbele uitgifte van een levensnummer, of wanneer de duur van de dracht 30 dagen of meer afwijkt van de gemiddelde duur van de dracht.

5.8.2. Controle afstamming

Voor ieder ingeschreven paard, respectievelijk voor inschrijving aangeboden paard, en voor elk te registreren veulen, kan de bevoegde Fokvereniging een controle van de afstamming eisen d.m.v. een DNA-onderzoek, om de identiteit vast te stellen.

Een dergelijke controle wordt jaarlijks bij minstens 20 veulens (is 2,5%) steekproefsgewijs uitgevoerd. De resultaten van deze identiteitscontrole worden bij de verantwoordelijke Fokvereniging bewaard en in het Fokboek vermeld.

Voor uitgifte van documenten voor fokkerij moet een controle uitgevoerd worden op grond van DNA-onderzoek om zekerheid omtrent de identiteit te verkrijgen, wanneer over de opgegeven afstamming twijfel bestaat. Dit is in het algemeen het geval, wanneer:

- een merrie binnen 1 of in 2 opeenvolgende hengstigheidscycli door twee of meerdere hengsten is gedekt;
- de dekking niet als zodanig in het dekjaar vóór 30 juni geregistreerd is;
- de duur van de dracht 30 dagen of meer van de gemiddelde duur van de dracht afwijkt;
- het veulen niet bij de moeder aan de voet geschetst is;
- het veulen is geboren na een kunstmatige inseminatie.

Bij het voorstellen voor de keuring en inschrijving van hengsten dient een bewijs van het DNA-type overlegd te worden als bewijs van de identiteit van de moeder en de vader, en daarmee van de afstamming van de hengst. De kosten komen in dit geval voor de eigenaar van het paard.

6. Leistungsprüfung - verrichtingsproef

De verbetering van de fokkerij wordt bereikt door systematische keuzes (selectie).

6.1. Belangrijkste eigenschappen

De belangrijkste eigenschappen zijn:

- Het exterieur en
- De aanleg voor het rijden en mennen

6.1.1. Het exterieur

Maatgevend voor de beoordeling van het exterieur zijn de volgende 11, respectievelijk 12 kenmerken:

Merries:

- Type (T)
- Hoofd (K)
- Hals (H)
- Voorhand (VH)
- Middenhand (MH)
- Achterhand (HH)
- Voorste ledematen (VG)

- Achterste ledematen (HG)
- Gangcorrectheid (GK)
- Stap (S)
- Drafmechanisme (GT)

Hengsten:

- Type (T)
- Hoofd (K)
- Hals (H)
- Voorhand (VH)
- Middenhand (MH)
- Achterhand (HH)
- Voorste ledematen (VG)
- Achterste ledematen (HG)
- Gangcorrectheid (GK)
- Stap (S)
- Drafmechanisme (GT)
- Galop (G)

De beoordeling van de afzonderlijke onderdelen vindt plaats in een beschrijvend puntensysteem, volgens onderstaand schema.

Beoordelingsschema:

10	=	uitstekend
9	=	zeer goed
8	=	goed
7	=	ruim voldoende
6	=	bevredigend
5	=	voldoende
4	=	onvoldoende
3	=	tamelijk slecht
2	=	slecht
1	=	zeer slecht
0	=	niet uitgevoerd

De totaalbeoordeling wordt berekend uit de gemiddelde punten van de afzonderlijke onderdelen en wordt afgerond op 1 cijfer achter de komma.

Het meten van de paarden geeft informatie over de lichaamsbouw, het gestel en de mogelijkheden voor gebruik van de paarden. De volgende maten moeten in elk geval worden genomen:

- Stokmaat-schofhoogte (in centimeters)
- Pijpomvang (in hele en halve centimeters)

6.1.1.1. Methode

Het verzamelen van de gegevens wordt verkregen door een terreinproef.

6.1.1.2. De verschillende diergroepen

Merries

De beoordeling vindt plaats op een verzamelplaats (met minstens 5 paarden), om het vergelijk met een voldoende groot aantal paarden van dezelfde fokrichting mogelijk te maken.

De beoordeling vindt normaal gesproken plaats op de leeftijd van 3 jaar en is de basis voor inschrijving in het hoofdstamboek. Paarden met Arabisch bloed worden voor de exterieurbeoordeling niet toegelaten.

Op wens van de fokker kunnen ook veulens en jaarlingen gemeten en beoordeeld worden. In het fokboek en in de paardenpas worden alle beoordelingen ingeschreven.

Hengsten

Hengsten kunnen op verzoek van de fokker op de leeftijd van ca. 6 maanden aan een eerste exterieurbeoordeling onderworpen worden.

Op de hengstenkeuring (voorwaarde voor inschrijving in het Testhengstenboek I) mogen alleen dieren worden voorgesteld, die aan de volgende toelatingsbepalingen voldoen:

- a) Minimumleeftijd 3 jaar
- b) De hengst is raszuiver gefokt en heeft minimaal 6 generaties voorouders in het hoofdstamboek, dan wel hoofdhengstenboek staan
- c) De hengst moet in een groep worden opgefokt, waarbij de groep uit minimaal 6 hengsten bestaat

Juryleden:

De beoordeling van het exterieur (keuringen en stamboekopnames) wordt uitgevoerd door juryleden, die door het HPT worden aangesteld.

6.1.2. Aanleg voor rijden onder het zadel en aangespannen (Haflinger aanlegtest)

6.1.2.1. Methode

- a) Stationstesten voor hengsten (30-dagen test) en
- b) Test op locatie voor merries.
- c) Wedstrijdsport-testen staan tot nu toe niet gepland

6.1.2.2. Beoordelingscriteria

- (1) Innerlijke kenmerken
 - a) Omgang / temperament
 - b) Leergierigheid
 - c) Prestatievermogen / bouw
- (2) Basisgangen
 - a) Stap
 - b) Draf
 - c) Galop
- (3) Rijaanleg
 - a) Takt
 - b) Ontspanning
 - c) Gevoeligheid in de mond en aanleuning
 - d) Zelfhouding, balans en het willen strekken
 - e) Reactie op de hulpen (intelligentie, gehoorzaamheid, temperament)
 - f) Zitgevoel en elasticiteit
- (4) Vrijspringen
 - a) Galop, ritme en balans
 - b) Energieke afzet en soepelheid van de sprong
 - c) Het strekken van hals en rug (balans)
 - d) Beentechniek (voor/achter)

- e) Werkwilligheid
 - f) Aanpassingsvermogen bij het afspringen (overzicht)
- (5) Terreinproef (cross)
- a) Manier van springen
 - b) Galoppeervermogen
 - c) Reactievermogen
 - d) Overzicht
 - e) Behendigheid en
 - f) Moed
- (6) Aanleg voor het aangespannen rijden
- a) Arbeidsstap
 - b) Gebruiksdraf
 - c) Uitgestrekte draf
 - d) Buiging en stelling in de wendingen
- (7) Trekgewilligheid

6.1.2.3. De verschillende diergroepen

Merries:

- a) Voor de test worden alle in het Hoofdstamboek ingeschreven merries toegelaten
- b) De deelname is vrijwillig
- c) De tests voor rijden en mennen kunnen ook op verschillende momenten afgelegd worden, de tussentijd mag echter niet meer dan een jaar bedragen

Hengsten:

- a) Voor het afleggen van de proef worden alleen hengsten toegelaten, die in het Testhengstenboek (TB) ingeschreven staan. Hengsten kunnen alleen dan naar het Hoofdhengstenboek (HHB) opklimmen, als zij de aanlegtest met goed gevolg hebben afgesloten
- b) Minimumleeftijd 3 jaar
- c) Het verrichtingsonderzoek (de LP) voor rijden en mennen moet op hetzelfde moment worden afgelegd.

6.1.2.4. Totstandkoming van de uitslag

Het beoordelen van de afzonderlijke onderdelen gebeurt volgens de Oostenrijkse Turnierordnung (wedstrijdreglement) met punten van 0 = niet uitgevoerd) tot 10 (uitstekend) Ook halve punten kunnen worden toegekend.

Puntenverdeling:	0. niet uitgevoerd
	1. zeer slecht
	2. slecht
	3. tamelijk slecht
	4. onvoldoende
	5. voldoende
	6. bevredigend
	7. ruim voldoende
	8. goed
	9. zeer goed
	10. uitstekend

Merries:

Weging van de beoordelingscriteria bij de berekening van de totaalbeoordeling:

- Innerlijke kenmerken 15 %
- Basisgangen 30 %
- Aanleg voor rijden o.h.z. 25 %
- Aanleg voor aangespannen rijden 30 %

Puntenschema voor de totaalbeoordeling bij merries:

- 5.0 – 5.9 voldoende
- 6.0 – 6.5 bevredigend
- 6.6 – 7.0 goed
- 7.1 – 7.5 zeer goed
- 7.6 – uitstekend

Hengsten:

Weging van de beoordelingscriteria bij de berekening van de totaalscore:

Onderdelen	Weging in %
Trainer rijden o.h.z.	
Omgang, temperament	5,00
Leergierigheid	5,00
Prestatievermogen / bouw	5,00
Rijaanleg	10,00
Stap	1,25
Draf	1,25
Galop	2,50
Vrijspringen	2,50
Wijze van springen in de cross	2,50
Galoppeervermogen cross	2,50
totaal:	37,50
Trainer aangespannen rijden	
Omgang, temperament	2,50
Leergierigheid	2,50
Prestatievermogen / bouw	2,50
Stap	1,25

Draf	1,25
Aanleg voor aangespannen rijden	2,50
Trekgewilligheid	2,50
totaal:	15,00
Jury rijden o.h.z.	
Stap	2,50
Draf	2,50
Galop	5,00
Rijaanleg	10,00
Vrijspringen	2,50
Wijze van springen in de cross	2,50
Galoppeervermogen cross	2,50
totaal:	27,50
Jury aangespannen rijden	
Stap	2,50
Draf	2,50
Aanleg voor aangespannen rijden	10,00
Trekgewilligheid	5,00
totaal:	20,00

De punten gegeven tijdens het **trainen** voor het rijden onder het zadel en aangespannen tellen voor 60% van het puntentotaal, de door de **jury** gegeven punten voor het rijden onder het zadel en aangespannen tellen voor 40% van het eindresultaat.

De verhouding van de gegeven punten voor het rijden en menen is voor het eindresultaat 65:35.

De eigenaar van het paard krijgt een protocol van het resultaat, waarop de punten van elk onderdeel van de trainers en van de jury zichtbaar zijn, evenals het gemiddelde van de resultaten van de groep, die de test aflegt.

Bij een minimale deelname van 12 hengsten in de test wordt het resultaat bepaald door een totaalindex met een gemiddelde van 100 en een standaardafwijking van 12 punten, bij minder hengsten wordt het eindresultaat weergegeven in een cijfer.

Om de LP positief af te ronden, zijn tenminste een totaalindex van 70, of een cijfer van tenminste een 6,0 vereist.

Het resultaat van het verrichtingsonderzoek wordt in het paardenpaspoort bijgeschreven door het station, waar de test wordt afgenomen, waarbij de totaalscore en de klassering worden vermeld.

Er worden alleen verrichtingsonderzoeken, die met goed gevolg zijn afgewerkt, in het paardenpaspoort bijgeschreven.

6.2. Overige kenmerken

6.2.1. Aangeboren en erfelijke fouten

worden bij de beoordeling van het exterieur of tijdens keuringen en andere fokkerijevenementen in de beoordeling meegenomen

- a) Navelbreuk of gaatje in de buikwand
- b) Kaakafwijkingen: papegaaien- of karperbek
- c) Erfelijke ontwrichting van het kniegewricht (losse knie)
- d) Aangeboren niet-ingedaalde testikels (klophengst)
- e) Aangeboren hoefafwijkingen, ongelijke hoeven, platte hoeven en bokhoeven
- f) Zomereczeem
- g) Maanblindheid
- h) Cornage
- i) Sarcoiden (huidtumoren)
- j) Glas- of vissen oog
- k) Witte vlekken op het lichaam en op grote schaal stekelharigheid
- l) Grote donkere vlekken of teveel edelvlekken
- m) Duidelijke aanwezigheid van zwarte of rode haren in de manen en/of de staart

7. Het gebruik in de fokkerij van geselecteerde dieren

Merries:

Uit de groep merries in het Hoofdstamboek wordt ca. 20% van de beste dieren aangewezen als Elitemerrie of als hengstenmoeder en daarmee als potentiële moeder voor de volgende hengstengeneratie.

Voor Elitemerries gelden de volgende criteria:

Minstens 79, dan wel 7,9 punten voor exterieur en een met goed gevolg afgelegde Haflinger-aanlegtest. Hengstenmoeders moeten minimaal 73, dan wel 7,3 punten voor exterieur behalen en de Haflinger-aanlegtest met goed gevolg afleggen. De minimale stokmaat voor een hengstenmoeder is vanaf geboortejaargang 1995 145 cm.

De gemiddelde drachtigheid van een hengstenmoeder mag niet onder de 75% liggen.

Hengsten:

Het Haflinger Pferdezuchtverband Tirol selecteert uit de jaarlijks 400 geboren hengstveulens ca. 35 hengsten voor de opfok. Deze hengstveulens worden door het stamboek aangekocht en gemeenschappelijk opgefokt. Vervolgens worden de jonge hengsten steeds in mei en november beoordeeld en dan worden er enkele dieren uitgeselecteerd. Van de in opfok

genomen jonge hengsten worden dan jaarlijks 15 jonge hengsten op de keuring voorgesteld (beoordeling van het exterieur). De goedgekeurde jonge hengsten kunnen dan als dekhengst worden ingezet.

8. Controle op de resultaten

De controle op het succes van het fokkerijprogramma en de effectiviteit ervan op de lange termijn wordt verkregen door evaluatie van statistieken en uitslagen.

De controle is in het bijzonder nuttig voor:

- a) De verdeling van de bloedlijnen, om alle bloedlijnen in stand te houden
- b) Dekstatistieken en gebruik van de hengsten met het oog op hun bloedlijnen
- c) Gemiddelde drachtigheidsresultaten van merries en hengsten, met het oog op het in stand houden van de hoge vruchtbaarheid
- d) Gemiddelde ontwikkelingen, gelet op de ledematen, door statistieken en het vergelijken van pijpomvang en de ontwikkeling van stokmaat en bandmaat
- e) Vergelijking van de prestatiekenmerken bij merries en hengsten binnen de lijnen en generaties
- f) Resultaten van de exterieurbeoordeling en het vergelijken van de afzonderlijke beoordelingscijfers, met het oog op ontwikkeling en verbetering